

Pitäisikö erikoislääkärikoulutuksen kansainvälistyä?

Anestesiologian ja tehohoidon erikoislääkärikoulutus Suomessa eroaa monin tavoin mm. muista pohjoismaista. Yksi tärkeimmistä eroista on se, että muualla erikoislääkäritutkintoon ei kuulu minkäänlaista kuulustelua, kun taas Suomessa valtakunnallisella kuulustelulla on pitkät perinteet.

Kuulustelukäytäntö on ollut omalla erikoisalallamme pitkään sama. Onko nykyinen valtakunnallisen kuulustelun käytäntö sitten tarkoituksenmukainen ajatellen erikoislääkärikoulutuksen nykytarpeita? Jos ajatellaan suomalaista erikoislääkärituotantoa ja sen lopputuotosta eli vastavalmistunutta erikoislääkärinä, lienee oikeutettua todeta, että ihan pieleen ei koulutus ole mennyt. Varmaan kuulustelukin on vaikuttanut siihen, että tuoreet erikoislääkärit ovat käypää työvoimaa kaikkialla. Jos jokin erityisalue on jäänyt koulutuksessa vähemmälle, on koulutustaan voinut täydentää lisäkoulutusohjelmilla tai erityispätevyyksillä.

Nykyinen esseeuotoinen kuulustelu on toki perinteinen, mutta myös vanhanaikainen. Huolellisestikin valmistautunut erikoistuva voi huonolla onnella joutua vastaamaan kysymyksen alueelta, josta tiedot ovat syystä tai toisesta puutteelliset. Esseekuulustelun avulla voidaan testata tietoja vain hyvin suppealta alueelta. Mikäli kuulustelusta haluttaisiin kattavampi, olisi luultavasti järkevintä siirtyä European Diploma in Anaesthesiology and Intensive Care –koulutusohjelman (EDAIC) käyttämään kaksivaiheiseen kuulusteluun. Samantapaista kuulustelua käytetään muun muassa brittien erikoislääkärikoulutuksessa. Ensimmäinen osa koostuu kahdesta saman päivän aikana suoritettavasta monivalintakuulustelusta. Monivalintakuulustelun hyväksytysti läpäisseet voivat osallistua myöhemmin järjestettävään suulliseen kuulusteluun.

Olisiko aika kypsä sille, että Suomessakin siirryttäisiin käyttämään EDAIC-kuulustelua pakollisena osana suomalaista anestesiologian ja tehohoidon erikoislääkärikoulutusta? EDAIC-kuulustelun monivalintakysymykset pitäisi kääntää suomen kielelle ja pitäisi myös mieltä järjestelyitä, joilla suullinen kuulustelu voitaisiin suorittaa suomeksi. European Society of Anaesthesiologyn EDAIC-kuulustelusta vastaavilla olisi valmiutta lähteä toteuttamaan kuulustelua suomeksi. Mainittakoon, että jo nyt kaksivaiheinen EDAIC-kuulustelu on pakollinen osa erikoislääkärikoulutusta muutamissa Euroopan maissa. Mikäli niin halutaan, hyväksymisrajat voidaan päättää kansallisesti. Jos kansalliset rajat ovat alemmat kuin viralliset EDAIC-kuulustelun rajat, ei kuulustelun läpäisy luonnollisesti johda EDAIC-koulutusohjelman suorittamiseen, vaikka suomalainen erikoislääkärikuulustelu tulisikin suoritetuksi.

Millään erityisen nopealla aikataululla ei ole syytä yrittää siirtyä nykyisestä kansallisesta kuulustelusta EDAIC-kuulusteluun, mutta asiasta on syytä keskustella kouluttajien ja koulutettavien kesken. EDAIC-kuulustelun ja suomalaisen erikoislääkäritutkinnon suorittaminen on vahva todistus ammattitaidosta ja antaa tarvittaessa loistavat mahdollisuudet sijoittua työhön ulkomaille ja siksi EDAIC-kuulusteluun siirtyminen antaisi ainakin osalle erikoistuvista merkittävää lisäarvoa. Muutoksen jälkeen nähtäisiin, mikä on suomalaisen koulutuksen saaneen erikoislääkäriin tietotaso verrattuna muihin eurooppalaisiin koulutusohjelmiin. Samalla päästäisiin eroon niistä ongelmista, joita esseekuulustelun kysymysten asettamiseen ja korjaamiseen aina väistämättä liittyy. ■